

Передплата

«РУСЛАНА» вносить:
в Австрії:
за чиний рік . . . 30 кор.
в рік року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
а місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

цїлий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Подвижне число по 10 сот.

РУСЛАНА

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш млюста і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Реданция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровского (Хорунчини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє.

Рекламациі неопечатаніє вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Виборчі програми і поклики.

(X) З наближенєм виборів починають всїлякі сторонництва політичні й суспільні підготовляти виборчий рух і організацію а в тій цілі також видають ріжні поклики і програми. Найбільше гамору роблять радикали, а сего мабуть не можна вважати яко велику певність доброго для них вислїду. Одначе щоби легко здобути собі селянство, проголосили переписану від російських радикалів програму про забор церковних, монастирських земель і ґрунтів великої власности та розділу їх поміж селян. Не розходить ся їм о те, щоби з усіх руских округів вийшли рускі послї, а лише, щоби для себе здобути два-три мандати і з підмогою тих послїв в державній радї розвинути радикальний руский прапор. Цїле вістрє радикального сторонництва звернене проти духовенства, а позаяк осідком радикального сторонництва в головно полуднево-східна Галичина, тимто боротьба радикалів звертає ся проти станиславівського Владика. Чи однак радикали схотять вважати «робітним» кандидатом свого атамана д-ра Трильовского, чи замість такого сурогату не обставати муть за справдешним «робітним» чоловіком, побачимо небавом, а Станиславівщина і Збаражчина велить таких прояв сподівати ся. Всеж

треба признати, що радикали поставили справу зовсім ясно, не закривають своїх змагань і заявляють, що будуть їти при виборах самостійно.

Новорічне число національно-демократичного дневника про виборчі змаганя виявляє певне пригнобленє й певні сумніви що до можливости порозуміння з иншими сторонництвами, а хоч тепер уже бачить, що не лише консолїдація з москвофілами не дасть ся перевести, але навіть трудно буде о компромїс, всеж ще таки висловлює сподіванє що до патріотизму розважнійших москвофілів. За те дуже виразно зазначає, що буде входити в компромїси з радикалами, не додає одначе, чи також приймає проголошену ним програму що до розділу монастирських і церковних земель.

Очевидно ніхто не має права обмежувати свободи діланя національно-демократичного комітету що до виборів, бо ж всякому сторонництву прислугує в тїм зглядї повна свобода діланя. Так бодай водить ся по всїх инших краях, що соціал-демократи, націонал-демократи, христ. соціали, консерватисти чи християнські націонали і т. п. (на пр. на Моравії, в Австрії, в Чехах і т. п.) ведуть свою роботу. Одначе замітно, що національно-демократичний комітет і єго дневники для себе застерігають сю свободу а всїм иншим відказують права вважати себе Русинами, скоро не належать до їх табору. Особливо сердять ся

они, що духовенство, (чи як они звуть клерикали) сьміють також для себе застерігати свободу діланя. Пора би вже справдї перестати з тим монополєм одних вважати патентованими а других виключати з рускої суспільности. Такий остракизм у нас довів уже не до одного лиха.

Супроти сих радикальних і націонал-демократичних змагань накликає до самостійного діланя своїх сторонників «Галїчанї» і висуває свою програму, котра змагає до того, щоби посольські кандидати 1) пояснювали народови, що Русь не кінчить ся на Галичинї, 2) щоби вибрані послї описля в держ. радї заявили (як свого часу Наумович), що ми не є Русини а частина великого русского народа (значить Москалі, отже що Русь кінчить ся на Камчатці), а тоді, по єго думцї, будуть руских послїв високо цїнити, яко належних до «великої культурної народности». Таку пробу вже робив Наумович тоді, коли Росія була пострахом Європи і се зовсім не помогло, а навпаки рішучо пошкодило рускій справі. Тим менше може се тепер налякати міродатні круги, наколи деякі рускі послї проголосили би себе належними до «великого русского народа», котрого держава переживає такі перевороти і не може видобути ся з розладу і розстрою.

Треба отже понехати і крайнораци-

Година граматики.

(Ковець).

— Отже від коломийки другий відмінок множини.

— Коломийок.

— Ну, слава Богу, що не коломийків. А тепер ви, панно Зосю, скажіть мені, ви знаєте танцювати?

— Знаю, сего року вчила ся.

— Отже куди се слово належить?

— До другої відміни дієслів.

— До першої, до першої! — відповіла довговязикі сусідки.

— До першої! — сказала і Зося.

— Отже бачите, що не знаєте «танцювати». Ну, відмінійте! Час теперінній?

— Танцюю, танцююш...

— Час минувший доконаний?

— Буду танцювати.

— Але-ж, панно Зосю! Час минувший доконаний!

Панна Зося таки не знала танцювати і справа скінчена.

— По коритарі порохи збивати танцями, то знаєте, але відмініти слово «танцюю» — то вам не в голові. Адже що лекше навчити ся?

— Танцювати при музиці! — віповіли гуртом учениці.

— Ну, певно, та ще з Михасем або з Володком або з Василем. Але з чого будете хліб їсти?

Професор перейшов ся по класї. Глянув на Юрківську: вона була зовсім пририта; в очі сьміло, як звичайно, не дивила ся, професор не займав єї.

— Возьмім тепер слово люблю. Як ліпше казати: чи люблю, так як у нас, чи люблю? Панно Загірна.

— Люблю.

— Що, се є, тото вставлене л?

— Мягченє губних: п, б, ф, м, в; на приклад куплю, люблю, трафлю, ломлю ловлю.

— Дуже добре. Аю, панно Юрківська, відмінійте ви се слово: люблю. Коли вже Михася не хотїли, то може се слово вам милїйше. Час минувший?

— Я любила...

— А для мужеського роду?

— Я любив, ти любив, він любив.

— А час будучий?

— Буду любити, будеш любити...

Панна Юрківська відмініла, здавало ся, спокійно. Дівчата усьміхали ся.

— Ну, та не маєте чого сьміяти ся —

говорив професор. — Слово преці цілком невинне, на приклад: Я любила штурдель з кремом, а тепер люблю оловці і цитрини...

Учениці засьміяли ся, лише Юрківська ні! Але не минула і хвилина, як вона схопила ся з лавки і з хусткою при очах вибігла з класи. Коло дверей уже не втерпіла і заплакала.

— Що стало ся? — здивував ся професор, не сподїваючи ся такого звороту справи.

Товаришки Юрківської тепер притихли, не хотїли видати єї. Професор не допитував ся, тільки пригадав собі слова: Михась, прогулька, коломийка, я любила...

— Чи може я винен, що вона плаче? — спитав ся професор у дівчат, мовби оправдував ся.

— Ні — відповіли ті однодушно.

— А хтож?

— Михась! — вихопила ся одна, але сусідка зараз сїпнула єї за рукав.

— Дай спокій!

Професор не питав уже дальше граматки. Єго спосіб випитуваня сего дня не дописав, хоч скучна граматика ось як зворушила одно серце... Панна Юрківська переживала очевидно якась перше розчарованє...

Осип Маковей.

кальні і москвофільські мрії, а станути на реальній основі, на якій можемо руский нарід розумним і рішучим поступованєм, щирою і ревною працею двигнути на національно-політичнім і культурнім полі до красної долі.

Testimonium paupertatis...

Консеквентно і заслужено — після гадки «Священника» з «Діла» дістають ся удари приятелів народа, себто радикалів, рускому духовенству. Що консеквентно то зараз викажемо се на найсвіжіших примірах але чи заслужено — в се вже позволить нам «Священник» дуже а дуже сумнівати ся. Бож се є ноторична байка, немов то радикали чіпають ся священників за їх «мамелюцтво», і що колиб духовенство ті одиниці, які заслугують на назву «мамелюків» збойкотувало товариство, чи їх відсудило від церковного уряду і власти (не знаємо, як інакше пояснити собі оклик: Геть з мамелюцтвом і то як найскорше!) то радикали може привернули би ся до решти «націонал-демократичного» духовенства, а може навіть і до церкви.

А прецінь сеж не «мамелюки» такий піп Курп'як, такий піп Попель, піп Олесницький, піп Однорог, піп Пеленьский, піп Баріш і багато інших попів — націонал-демократів, яких в кождім числі «Громадського Голосу» мішають рівно з болотом. Ось кілька зразків для наших читачів того «консеквентного і справедливого (!!)» поступованя «приятелів» народа. З довірочних зборів в Обертині доносить «Гром. Голос» між иншим:

„Обертинський судовий округ.

Довірочних зборів для вибору місцевого комітету та делегатів в ніякій громаді не було, бо попи на власну руку іменовали себе самих головами таких комітетів, а до помочи дібрали собі дяків і кількох лямполізів. Лише в Жукові не удало ся попови перевести номінації таких комітетів і делегатів, бо хлопці самі собі їх вибрали і то радикалів. Попа лишили таки головою місцевого комітету, бо він упер ся, що ним мусить бути і є вже з гори до того іменованій.

Розпочали ся збори. Перший забрав слово піп Олесницький. Він представив нову виборчу ординацію і виложив програму, якої руский посол в парламенті повинен тримати ся. А послами нашими повинні бути ті кандидати, — казав він — яких затвердить «Народний Комітет». Проти авторитету „Народного Комітету“ виступив наш товариш Стецюк з Жукова. Він зазначив, що як довго „Народний Комітет“ не змінить своєї політики і не згодить ся з радикальною партією, так довго ми не можемо іти разом! Як почув се піп Однорог з Жидачева, то кинув ся як опарений тай каже: Сей передбесідник згадав за радикалів а він сам не знає, що то радикали. Таже радикали не знають віри — то безбожники! Радикали хочуть розводного закона супружества, аби мали на кождий день інші жінки (щось як попи змінюють кухарки і цюці). Не міг тов. Стецюк слухати такої попів-

скої брехні, тож, як зібрав Однорога з гори, то зараз в обороні попівського кода похачували ся всі попи з місця, та як круки, разом всі до Стецюка. Але Стецюк так їм відповів, що всі вони оден за другим винесли ся до другої хати. Коли відтак вернули всі попи на салю, тоді посол Олесницький поставив вносенє, аби вибрати виборчий комітет на судовий округ обертинський. До того комітету предложив піп Однорог на кандидата попа Олесницького, пароха з Чортівця, Цапюка, селянина з Незвиш та ще З лямполізів і т. д. і т. д.

Треба тут зазначити, що „піп Одноріг“ згадуючи про заходи лібералів що до заведеня розводів в католицьких подружках не так то дуже «брехав», як консеквентно хоть безпідставно твердить «Гром. Голос», бо звісна річ, що по новім складі державної ради надіють ся ліберали не тільки осягнути сю «дрібничку», але навіть вступити в сліди Франції що до розділу церкви від держави. З бучацкої довірочної наради пише «Гром. Голос», що «попів на збори наїхало досить, але вони не мішали ся до нічого: одні організували келішки, інші склянки. Очевидно не прийшла ще була на них пора. Аж коли парохіяни розійшли ся домів, приступили попи-патриоти до роботи. Вони позасідали в «Бесіді» до зелених столиків, повисипували цілі купи грошей перед себе і до шестої години рано грали в карти, видирали собі гірко хлопськими руками запрацьований гріш. Треба знати, що були то самі «порядні» попи, бо так званих хрунів як трибуховецький, жиземірський і ин. навіть фербель, ані віст не був в силі стягнути на довірочну нараду. Ось вам хлопські попи, як назвав себе і своїх товаришів-попів, піп Збудовський, отвираючи довірочні збори». «Хлоп-радикал»

Справді консеквентно! бо коли священники беруть активну участь, тоді лають їх, що они «накидають ся» народови, а коли они держать ся в резерві, то також лають їх, бо мовляв «се мамелюки». Та хиба не потребуємо додати, що і тут лайка певно не у всім «заслужена», бо вже з того, що підписаний хлоп-радикал, виходить, що дописуватель не міг контролювати, чи справді і до контрої години попи грали гірко хлопськими руками запрацьованим грошем. А впрочім коли панове урядники і адвокати так само гірко запрацьованим хлопським грошем грають що дня в карти, то на се «Гром. Голос» якось не звертає уваги...

Та вже під тим зглядом найхарактеристичнішою є допись зі Станиславова, яка, як обі попередні, містить ся вірте або ні! — таки в однім і тім самім числі радикального органу. Яке багатство антипопівського материялу! А певно, що жадного з наведених отців, сердечний «Священник» з «Діла» не зачислить ся до «мамелюків»...

Калюмніатори.

Сумної слави набрали калюмніатори нашого одинокого асекураційного товариства «Дністер», яке на всіх нас радість

і славу зросло до значіння могутньої економічної інституції, що з одної сторони виперла зпід рускої стріхи чужі асекураційні товариства, а з другої сторони дала хліб у руки не десяткам, а соткам своїх людей, незалежних і незалежних, які при широких аґендах сего товариства найшли приміщенє. Голосні були свого часу напасти польської опозиційної праси на краківську «Фльоріанку», та довели до того, що міністерство, яке надзираюча власть, виделегувало комісію до провіреня діловодства краківського товариства обезпечень. І щож показало ся: комісія найшла всі діла в порядку, а праса приймила се також мовчанкою, якби ніхто ніколи був жадного закиду не робив. Але заким се стало ся, наші «рутенці», які звикли ошаджувати собі труду самостійного думаня тим, що сліпо йдуть за польськими взірцями, хотіли і собиж створити руску Фльоріанку. І зачала ся в сїм напрямі запопадлива діяльність, гідна ліпшої справи. Де то вже не товкли ся ті калюмніатори зі своїми випльовинами!... Газетки найгіршого сорта як «Карькатура», «Reformator», «Руский Селянин» були довший час їх прибіжником, з якого відтак черпала радо ціла дневна польська праса. Але деякі з польських дневників, як ось «Dziennik polski» мали таки ориґінальні дописи і статі в сій справі, писав про неї також краківський «Naprzód» своїм «ядерним» стилем і «Monitor» брав в оборону «білих муринів» з руского Гонолюлю. Відтак калюмні на «Дністер» найшли постійне і неограничене місце в „Зеркалі“ і «Дзвоні» і аж зі зміною редакції перенесли ся до... «Громадського Голосу». Пригадати належить, що навіть «Діло» дало ся було опутати в сіти тих калюмніаторів і се спричинило навіть послідну зміну єго редакції. А найсумнішим з того є неперечний факт, що головний штаб сих калюмніаторів находить ся таки в лоні самого «Дністра» серед єго персоналю, як про се свідчать докладні, хотья перекручені і тенденційно представлені ревеляції по часописях, згадана афера з «Ділом» і багато інших доказів.

На разі ми здержуємо ся зі своїми дальшими замітками, а даємо голос директорови «Дністра» др. Кулачковському, який в сій справі оповіщує ось яке письмо:

«Громадський Голос» в кількох числах помістив статі під заголовком «Дністер», в котрих безпідставно накидає ся на немилі авторови особи зпоміж урядників „Дністра“ і в ч. 87. з 1906 р. закидаючи секретареви п. Б. язикові і інші похибки, додає, що «посідає ще інші докази, котрих не хоче витягати на світло денне, бо се підкопало би інституцію», — а знов в ч. 3. з 1907 р. в статі посвяченій бл. п. Ніжанковському, (помершому недавно урядникови «Дністра»), умістив уступ: «В додатку пок. Ніжанковский при своїй бистроті ума викрив кілька неправильностей і се підорвало до решти єго довіре до Кулачковського і як на вельми правий єго характер — затроїло відразу та ненавистію до Кулачковського».

Се спонукує мене заявити публично, що оба ті наведені уступи — се безпід-

ставна і голословна клевета на добру славу Товариства «Дністер». Константуя, що в товаристві «Дністер» не було ніколи ніяких неправильностей і нема жадних фактів, котрих виведенє на світло денне могло би підкопати інституцію — з цілою рішучістю тверджу, що ані Редакція «Громадского Голосу» ані найзловбійші люди зпосеред ві інформаторів не знайдуть жадних таких фактів, — ані пок. Ніжанковский не міг викрити кілька неправильностей, котрі підорвали его довіре і наповнили відразою до Кулачковского. — бо жадних неправильностей в «Дністрі» не було і нема. Прошу Редакцію «Громадского Голосу» навести факти мнмих неправильностей, — але правдиві факти з поданєм назвиск справ, — а не кидати легкодушно підозріне або видумки, якими спілка фабрикантів сплетень кормить від давна різні Редакції. Почавши від таких невинних і для публіки зойсім байдужних байок, як ось н. пр. в тім самім числі «Громадского Голосу» виссанє з пальця оповіданє, будьто я замикаючи вікно мало не випав на долину, а пок. Ніжанковский будьто затримав і уратував мене — (завіряю, що я ніколи не найшов ся на щастє в подібній ситуації ані в присутности пок. Ніжанковского ані ніколи в житю), — або таке саме виссанє з пальця оповіданє, будьто я бавив ся в канцелярії приватними справами, зїдав друге сніданє, ходив на обід, а пок. Ніжанковский або другі «бідолахи» чекали через те на роботу, коли противно всім в «Дністрі» відомо, що я ніколи не маю часу їсти другого сніданя і не виходив на обід перед покінченєм всіх своїх робіт, (аж по годинах урядових), — почавши від таких байдужних видумок аж до закидів тяжшого і найтяжшого калібру, торочать від довшого часу «Дзвін», «Реформатор», «Воля» а тепер «Громадский Голос» зловбно придумані сплестіні о моїй особі, поневірають мов чисте імя, відмовляють мені навіть стілько здібностей, заслуг і праці, які признають найнижшому робітникови «Дністра», клеветчуть і чернять мене без всяких доказів і фактів, а навіть кидают ся в негідний і некультурний спосіб на мою жену і мої діти. Я терпливо, хоч з прикростию і відразою, переносив ті всі напади, доки ходило тільки о мою особу, але уважаю потрібним забрати голос в обороні доброго імени Товариства, коли Редакція «Громадского Голосу» зважила ся без поданя і провіреня фактів кинути підозріне неправильностей на Товариство, котрому рівно чистого нема. Сумна се відвага, на яку не здобув ся навіть «Дзвін», ані редактор «Reformatora».

Редакція «Громадского Голосу» повинна почувати ся до обовязку або доказати мнми неправильности в Товаристві, або відкликати публічно свої головні закиди, — о се я публічно Редакцію «Громадского Голосу» прошу.

Будучи днесь при слові з причини наведених висше закидів дотикаючих товариства, хочу подати виясненє, длячого я не відповідав ані не боронив ся против личних нападів і клевет дотикаючих моїй особі. Коли «Reformator» і «Воля» накинули ся на мене в р. 1904. з при-

чини мого урядованя, я предложив всі дотичні закиди П. Президентови і Комісії Ради Надзираючої до провіреня і наміряв потягнути редакції до судової відповідальности за нарушенє моєї чести; Рада по розсліженю справи (через особного референта) висказала мені найповнійше довіре, і не дозволила удавати ся на дорогу судову. Коли знов в лютім 1906 віддалений за провину службову дьстар А. Костецкий (що до котрого впрочім начальник канцелярії вже давнійше перед тим два рази вносив, щоби ему виповісти місце), розпочав напасти в кількох часописях польских і руских і хоч Дирекція «Дністра» зараз дала виясненє факту з Костецким, несовісні або зле поінформовані люди викликали і підсичували заворушенє серед персоналу, а згадані часописи посипали цілий ряд тенденційних або видуманих закидів на адресу мою і других директорів, Рада Надзираюча по розсліженю тих закидів одобрила мов поступованє, висказала мені і другим директорам цілковите довіре, а опісля загальні збори, (хоч були статями повисших часописей як найгірше що до моєї особи упереджені), ухвалили одноголосно мені і уступаючому дир. Шухевичови повне довіре, признанє і подяку, (о чім мимоходом сказавши, рускі часописи навіть не згадали, хоч безіменні клеветники сипали тоді на мою голову найідкіпші напасти). Окрім того по зборах поважні і звісні в цілім краю особи, до котрих фабриканти сплетень розсилали дотичні статі «Дзвона» і «Воля», прислали мені свої заяви довіря, поважаня і висказували своє обуренє на авторів тих статей і поступованє персоналу, а наконець забраз голос публічно в «Ділі» п. др. Евген Олесницький, (котрий тіпить ся загальним довірем), напятав сю зловню роботу несовісних авторів статей, і висказав публічно признанє для моєї роботи, котру яко член Ради Надзираючої знає і компетентний судити. Длятого не уважав я конечним боронити себе против повторюваних зловних нападів і насмійшок над моєю особою.

(Дальше буде).

Н О В І Н К И.

— Календар. В середу: руско-кат.: Гонгорія Нисейск.; римо-кат.: Обр. П. Д. Марії. — В четвєр: руско-кат.: Теодозія пр.; римо-кат.: Тимотея.

— Вечерок в честь С. Ехсц. Митрополита Шепци ого. Незвичайно милій і принадний вечер устроїли дня 19. с. м. институтки монастиря СС. Васильянок у Львові в честь Его Ехсцеленції Митрополита. На програму сего вечера зложились продукції хору під знаменитою управою нашого композитора І. Білковского, що з молодечим жаром, хоч сам вже не молодий, займає ся від кількох місяців веденєм хору в институті. Его кантата, коляди і «Многая літа», не знані ще ширшій публіці, бо на сїм вечері відсївані у перве, були доказом его незвичайної симпатії для институту і витревалого труду, якого не щадив при виучуваню молоденького хору. Дуже симпатично повитано такж деклямацію маленької дівчинки, що своїм дитинячим голосочком гарно уміла віддати красні думки поезійки М. Щ-панюка: «Бог вічна любов». Сольо-спів (п-ня Левицкої) належав такж до красних моментів сего вечера. На фортеп'янти історичні штуки, яких і дуже добрих є

пробувались молоденькі п'яїстки, відогравши на чотири руки Айленберга «Kosakenritt». Найкрасшим доказом, що сестриці-Васильянки уміють з релігійно моральним веденєм наших доньок лучити й патріотичне, були алегоричний сценічний образок «Цвіті для дитяти Ісуса» і дуже патріотична деклямація в живім образі «Зоря»; одно і друге випало дуже красно. — Недуга, яка задержала Его Ехсцеленцію Митрополита в Жовкві, не поволила Ему, мимо широї охоти, явитись на сїм вечері, щоби бути свідком особлившого признаня за Его ревні заходи коло морального і патріотичного вихованя панночек, відданих під опіку сего тепер дуже діяльного женського монастиря.

— Концерт львівского «Сокола» з ріжнородною і добірною програмою відбуде ся в найближшу неділю у власній салі (в домі «Дністра»). Початок о 5. год. по полудни.

— Ріжні вісти. В Товмачи буде дня 31. с. повітове віче учительське о 1. год.

Тов-о «Руска Бєсїда в Тернополи» устроює в суботу дня 26. січня в своїх комнатах вечерниці з танцями. Вступ і К. Окремих запросин не висилає ся.

— Народна Гостинниця порішила продовжити конкурє на артистичний афіш по день 1. лютого с. р. а то з огляду, що мабуть за для святачної пори — замало зголосилось убігаючих ся о нагороди.

— Відзначеня. Цсар надав радникови вишого суду кравого у Львові, Григорієви Кузьмі, при нагоді перенесеня его на власну просьбу в стан супочинку, титул радника двора.

— Іменованя. Другим гр.-кат. душпастиром в карнім заведеню в Станиславові став іменованій о. Роман Копистяньский. — Міністер просьвіти посунав до VII кл. рангі професорів державної школи промислової у Львові: Едварда Пітша і Юліяна Белтовского.

— Про сучасні українські театри. Українські театральні дружини, про які мають ся у нас відомости, тепер пробувають по ось яких місцях. Трупа М. Садовского — в Житомирі, Саксаганьского — в Черкасах, Суходольского — в Харкові, Сагатовского — в Бресті Литовскому, В. Левицкого — в Кишаневі, Максимовича — в Стародубі, Прохоровича-Колесниченка — в г. Майкопі (на Кубані), Сулова — в Катеринославі. По Сибіру спеціально їздять кілька труп, як от наприклад — Матусіна, Дорошенка та других. Крім того по Україні та по Росві їздять ще чимало українських труп, менше значних, як от наприклад: Глазуненка, Светлова, Пономаренка, Приходька, Дарян, Романовскої, Проньского, Бродерова та Вишниченка. Є кілька українських труп, які й до сего часу мішають українські вистави з російськими («грошей ради»). Се робить нераз Суходольский, який виставляє в Харкові мовою російскою пєсу «Суламифь», Романовска та другі підприємці. Богато українських підприємців, зважаючи на смак публіки, виставляє російські оперети, як от «Куколку», «Птички п'ївчїя» то що. Репертуар більшости труп, звичайно складає ся з пєс зі співами, оперет вельми ветхих дєв'яти. Публіка кохає ся в таких пєсах, а українські підприємці не мають здебільшого ні грошей, ні правду кажучи, смаку, щоби бороти ся з погледами публіки на український театр. Найкрасшій репертуар мають тепер: Садовский, Сагатовский та Саксаганьский. Але й сям трупам доводять ся нераз йти на компроміси, о одного боку через те, щоби мати хоч якісь збори, а з другого боку через те, ще українська драматургія ще не стала на досить широкий шлях і нема ще стільки нових, чи перекладених світових штук (звичайно, що про Шекспіра нічого казати, бо его штуки хоч і перекладені давно, але вони ще не під сили нашим акторам), щоби скласти з їх цілком новий, житєвий репертуар. Се ще ріа desideria нашого театру, хоч і перейти в житє се бажанє повинно в найближшому часі. Поки що єдиний вихід для українського театру, коли треба в той самий час служити й Богови і мамоні — се виставляти історичні штуки, яких і дуже добрих є

чимало в українському драматичному письменстві.

Litera. (Рада).

— Пожарні філії львівського «Сочола» заложено в Носові і Славутині, підгаєцького повіта, в Одеську і Хватові, волоківського повіту і в Перемишлянах. Намісництво вже затвердило статуту тих філій.

— Крадіж 20 тисяч корон в красівім банку у Львові в предметом розправи перед трибуналом присяжних судів. На лаві обжалованих засіли: Евстах Боровицький, 16-літній диорніст, Михайло Рутковський, 17-літній акцизовий сторож, і Генрих Майзнер, 18-літній, без заняття, обжаловані о злочин обманства, і 22-літній Каз. Вуйціцький, обжалований о співвину в тім злочині. Акт обжалованя закидає їм, що перші два підробили переказ кореспонденційного бюро кр. банку до каси, а Майзнер побрав на той переказ 20.000 К. Обжаловани до вини не признають ся, але визнання покликаних свідків є для них обтяжуючі. Розправа покінчить ся сими днями.

— За жінку. На розві улиць Куркової і св. Йосифа у Львові відіграло вчера о 8. год. вечер при 27° морозу двоє мужчин послідній акт любовної драми. П. Йосиф Віктор Левандовський, надзорець залізничної стації в Ряшеві причаїв ся з наотим револьвером і почав стріляти на перехожого п. Богдана Булика, комісаря скарбу. П. Булик, розумів ся, утік і не дав в себе влучити. Відтак п. Левандовський стрілив собі під бороду і зранив ся в язик. Замість на ратункову стацію забіг п. Лев. до комісаріату III дільниці і там пожагував ся. Раненого відвезено до шпиталю. П. Левандовський має 50 літ і не жив з жінкою, та підозрівав п. Булика о любовні зносини з нею, тим більше, що п. Булик мав вістаті опікуном доньки п. Левандовського. Стан здоровля п. Лев. не грізний.

— Морози. Здає ся, наче би Галичина опинила ся на однім з бігунів, а то лише з північного бігуна загостив до нас вітер з морозом via Петербург. Петербурські кацапи сьміють ся з такого морозу, а наші кацапи повідморожували собі вуха. 26 степенів позвише нулі се рідкість в Галичині. Таку температуру витворювано лише штучно для мороженого іто в літі, коли она не могла нікому шкодити. Вчорашній мороз накоїв вже много лиха. У Львові ледви хто має нині здорові вуха. На ратунковій стації чотири лікарі і два слуги пріли з праці при обандажовуваню відморожених вух. Вчора зголосило ся там 198 осіб; були се переважно ученики гімназіяльні. Один залізничний робітник Скоп відморозив собі обі нові, тому відвезено его до шпиталю. Вчорашня хроніка занотувала також один випадок смерти з морозу. На янівських оболонях коло військового магазину замера жовнір 80. п. н. на варті. Найдено его в сидячій поставі під муром — неживого. В тій справі буде певно слідство, як довго сто яв жовнір на варті, бо військовий регулярин приписує зміну варті що 2 години, а підчас морозів час той скорочує ся навіть на пів години. Но і прецінь є комендант варті, котрий повинен від часу до часу заглянути за вартовим.

— Дрібні вісти. З причини сніговиці здержано рух товарних поїздів межі Золочевом а Підволочысками, а загальний рух поїздів межі Львовом а Яновом, Заліцзяками а Лужанами і Бергометом а Межибродами. — В Книгинині коло Станиславова утопив ся в Бистриці Петро Козій, гарбарський робітник, ловлячи рибу в полонці. — Староство в Станиславові розвизало там сионістичне тов-о „Ахва“ за політичну агітацію, до якої оно не було управнене на основі своїх статутів. До „Ахви“ належало 600 членів. — Арештованих яко підозріних о крадіж на пошти в Станиславові 54.000 К, В. Павловського і І. Вацебу, випущено зі слідчої вязниці. Слідство доси не викрило злодія.

Телеграми

з дня 22. січня 1907.

Відень. В парламентарних кругах говорять, що галицький сойм буде скликаний на день 14. лютого.

У Відні перебувають під сю пору намісник гр. Потоцький і краєвий маршалок гр. Бадені.

Нефшатель (Швайцария). При голосованю в кантоні Нефшатель заселенім переважно протестантами, внесене на розділ церкви від держави відкинено 15.000 голосами проти 8.400.

Париж. Агенция Гаваса доносить з Мадриту: Після урядових вісток, в зборах в Барцельоні, устроєних проти закона про віросповідні стоваришеня, взяло участь 20 до 25 тисяч католиків. Перед льокалем зборів згромадило ся около 1.500 антикатолицьких демонстрантів. По зборах вороги католицизму почали стріляти до учасників зборів і ранили 9 осіб.

Варшава. Начальника ленчицького повіта Пашковского, ранили вчера терористи 4-ма револьверовими кулями. Смертельно раненого відвезено до шпиталю.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ.

Готель, реставрація і кавария — ріг ул. Сметуської і Косюшка у Львові).

Приїхали дня 21. с. м.: 21. I. 1907. Др. Роман Тустановський а Більки Мазовецькеї, о. Ант. Ценгриявич з Смільної, Юлія Романаевич з Комарова, Адам Хоміцький з Кракова, М. Коромік з Устя зеленого, о. К. Винницький з Розбору і Блансей Состаріч з Болгарії.

! Кашель!

Хто на него не звертає бачности грішать проти власного тіла!

КАЙЗЕРА

Грудні-Кармельки

з 3-ма соснами.

Лікарско випробовані і поручені проти кашлю, хрипки, катару, флегми, закатареню устної ями.

5120 нот. дол. свідочья доказує, що они додержують, що прирікають.

Пачка 20 і 40 сотинів.

набувати можна у всіх антиках, дрогуериях і ліпших корівних торговлях. (7-31)

Щадіть і купуйте землю!

Товариство взаїмного кредиту

„Джістер“

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові ул. Руска 20 (дім власний).

платить 4% від вкладок, пріймає і виплачує вкладки кожного дня, крім неділь і свят; Удїляє позички на 6% на гіпотеку або за порукою; дає більші позички пацелянтам на купно землі; сплату річ позичок розкладає 15 літ; при 30 ратах піврічних виносить рата на капітал і процент разом 5 корон від 100 корон.

На покритє дахів бляхою або черепом удїляє „Джістер“ позички на 5%.

Позички можуть дістаті тільки члени: яко член може приступити тільки член Товариства обезпечень „Джістер“

Дивіденда від удїлів членських виносять все 6%.

Вкладки можуть вкладати також не члени.

Вкладки виносять 19/12 1905: 2,072,928 К.

Позички удїлені 2,041,615 К.

Удїли членів 162,127 К.

Фонд резервовий 30,283 К.

Цінні папери і льокації 257,963 К.

З чистих зиснів удїлів „Джістер“ на церкви, бурси і інші добродійні цілі вже над 40.000 корон.

Щадіть і купуйте землю!

Рух залізничних поїздів

важний від 1. мая 1906 після середно-європейського часу.

До Львова на дворець головний приходять:

З Іцкан	12:20*	6:10, 1:40	5:45, 9:05*
Кракова	2:31*	5:50*, 8:45, 1:30, 5:25, 8:40	9:30*
Підволочиск	7:20, 11:45, 2:20, 5:50, 10:30*		
Лавочного	7:29, 11:50, 10:50*		
Рави рускої	7:50, 4:50		
Станиславова	8:05		
Самбора	8:15, 1:50, 9:20*		
Янорова	8:18, 4:37		
Коломиї	10:05		
Ряшева	10:35		

На Підзамче.

Підволочиск	7:05, 11:30, 2:08, 5:35, 10:16*
-------------	---------------------------------

Зі Львова з головного двірця відходять:

До Кракова	12:45*, 1:—*, 2:45, 6:35*, 10:05*
Іцкан	2:51*, 6:15, 9:20, 2:40, 10:40*
Підволочиск	6:20, 10:55, 2:21, 6:15*, 9:50*
Лавочного	7:30, 2:30, 6:25*
Самбора	8:55, 4:15, 10:51
Станиславова	9:10*
Белзця	10:45
Ряшева	4:05
Коломиї	3:30
Рави рускої	7:25*, 11:35*
Стрия	11:10*

З Підзамча:

Підволочиск	6:32, 11:07, 2:32, 6:27*, 10:02*
-------------	----------------------------------

Примітка. Поїзди поспішні друковані є черенками товстими; поїзди нічні є означені звяздкою. Пору нічна числить ся від 6. год. вечір до 5. год. 59 минут рано.

Звичайні білети їзди як також білети всякого иншого рода, ілюстровані провідники розклади їзди ітд. можна набувати через цілпий день в міскім бюрі ц. к. державних залізниць, пасаж Гавмана ч. 9.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

пріймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, пріймає до перешованя папери вартісні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 50 до 70 корон річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно перешовувати може своя май-як.

Інд тим оглядом поробив Банк гіпотечний як найдодігнійши зарядженя. Пріписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовім.

Знаменитий мід десеровий кураційний (власна пасіка) твердий 5 клгр. 6 кор. „рарітас медоборів“ густо плинна патока 6 кор. 60 сот. franco. Від руских замовлень даю 20 сот. на будову театру. Коріневич ем. учит. Іванчани лочта в місци. (9—20)

СОКІЛ Жутки можна набувати в „Сокільскім Базарі“ у Львові і паперці і у всіх торговлях в краю.